

Formaal. Men jeg tror, man bør lægge Mærke til, at det er meget faa Byggearbejdere, der for Tiden gaar ledige. Der foretages for Tiden gennem Arbejdsdirektoratet en Undersøgelse af dette Spørgsmaal. Undersøgelsens Resultat foreligger endnu ikke, men der er ingen Tvivl om, at i mange Byer i Landet er der overhovedet ikke en Byggearbejder at opdrive, og jeg tror ogsaa, at Tallet af ledige her i København er meget ringe. Jeg føler mig derfor overbevist om, at før man søger at stimulere Byggeriet — det maa ske ad andre Veje end dem, man hidtil har fulgt —, bør der foretages en Undersøgelse af den nuværende Arbejdsløsheds hele Karakter.

Thi man maa ikke glemme, naar man taler om, at der endnu er nogle og fyrretyve Tusind arbejdsløse, at dette Tal beror paa en Opgørelse af Arbejdstallet indenfor de forskellige Virksomheder netop paa det Tidspunkt, da Tallet var oppe paa et Maksimum, i 1919—20, og der er ingen Tvivl om, at der gennem den stærke Opgangsperiode umiddelbart forud for det nævnte Aar er tilgaaet en Række Virksomheder betydelige Arbejdstal, som overhovedet ikke i Fremtiden kan finde Beskæftigelse i disse Virksomheder, som derfor vedvarende er arbejdsløse og vil blive det ud i en uoverskuelig Fremtid, medmindre de søger ind paa andre Arbejdsomraader. Lad mig nævne det keramiske Arbejderfag. Det har haft et nogenlunde konstant Arbejdstal, en 12—1300 Arbejdere. Dette Tal steg i 1919—20 til et Par og tyve Hundrede. Der var altsaa en Tilgang paa ca. 900 Arbejdere. Disse vil ikke kunne finde Beskæftigelse indenfor denne Industri, men de belaster jo for en ikke ringe Del endnu det vedkommende Fags Arbejdsløshedskasse. De tynger paa de Kasser, fra hvilke fortsat Hjælp betales, og det vil ganske sikkert blive nødvendigt, at en hel Del af disse — det er jo for dette Fags Vedkommende et betydeligt Tal kvindelige Arbejdere — søger over paa andre Omraader, hvis vi i det hele taget skal faa dem paa ny ind i de arbejdendes og ud af de arbejdsløses Rækker. Derfor tror jeg, at naar man sætter Bygespørgsmaalet i Forbindelse med Arbejdsløshedsspørgsmaalet, er det fornødent, at man som Grundlag for sine

Betragtninger tilvejebringer en saadan sammenlignende Undersøgelse som den, jeg her taler om, som altsaa er igangsat, og hvis Resultat vil foreligge i den allernærmeste Fremtid.

I hvilket Omfang Byggeri i Øjeblikket kan sættes i Værk udover det, som allerede er iværksat og planlagt, maa altsaa efter min Mening undersøges; thi hvis man gaar ind i et Byggeri ved Hjælp af Finansieringsmetoder af den ene eller den anden Art, som staar i et Misforhold til det Arbejdstal, man kan disponere over, er der ikke nogen som helst Tvivl om, at det vil faa meget uheldige Følger. Man har sørgelige Erfaringer i saa Henseende, og derfor tror jeg, man skal være lidt varsom med uden videre under Hensyn til den Bolignød, som utvivlsomt endnu er til Stede adskillige Steder i vort Land, at stille Krav om Iværksættelse af betydeligt større Byggearbejder baade i Omfang og Tal end dem, som allerede er i Gang, med mindre man i Forvejen gennem en Undersøgelse af, hvilken Arbejderstab der staar til Disposition, faar Vished for, at en saadan Igangsættelse af Byggeri ikke vil faa de beklagelige Følger, jeg her har omtalt.

I denne Sammenhæng spurgte det ærede Medlem Hr. Hauge, om man i Regeringen helt havde opgivet at fremme Byggeplaner til Støtte for Fremtidens Byggeri som dem, der havde været drøftet indenfor en privat Kreds, som holdt Møder i Indenrigsministeriet i afvigte Vinter. Jeg maa sigé til det ærede Medlem, at dette har man ingenlunde. Man har ingenlunde opgivet at bygge videre paa det Arbejde, som den Gang blev udført, men jeg har ønsket at faa i større Grad, end endnu er naaet, Klarhed over dels, hvorledes Arbejderforholdet indenfor Byggeomraadet ligger, og dels ogsaa, hvilke Virkninger Overgangen til de noget friere Former, som er skabt ved den sidst vedtagne Huslejelov, vilde have paa det private Byggeri, paa Initiativet til at sætte Bygningsværker i Gang fra privat Side.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard var inde paa ganske det samme Spørgsmaal, og det ærede Medlem talte om det store Ansvar, som paahviledé dem, der ikke viste sig tilstrækkeligt aktive paa det omhand-